

# PRO SILVA BOHEMICA

Jedna ze základních poboček České lesnické společnosti PRO SILVA BOHEMICA uspořádala 26. 4. 1996 na zámku v Kostelci nad Černými lesy výroční členskou schůzi spojenou s odbornou exkurzí. Průvodci celé akce byli Prof. Ing. Zdeněk Poleno, CSc. a Prof. Ing. Vladimír Tesař, CSc. Tato základní pobočka se ve své činnosti inspirovala idejemi evropského lesnického hnutí PRO SILVA, které byly poprvé zveřejněny v roce 1989.

Profesor Tesař ve svém úvodním referátu stručně shrnul základní principy hnutí, které vycházejí z přírodních, ochranných, produkčních a kulturních funkcí lesních ekosystémů.

1. Přírodní funkce je chápána jako funkční schopnost lesního ekosystému, která je udržována prostřednictvím vzájemného působení všech životních forem.

Prvky funkční schopnosti jsou stanovištně a územně daná rozmanitost rostlin a živočichů (druhá diverzita), genetická rozmanitost a kvalita (genetická diverzita), stanovištně a územně podmíněná rozmanitost struktur lesa (strukturální diverzita), funkční schopnost ekologických procesů (přírodě blízká dynamika lesa), vzájemné ekologické vazby a jejich zřetězení a zpětné ekologické působení lesa na klima a krajinné celky.

PRO SILVA doporučuje tyto základní prostředky k udržení funkční schopnosti lesních ekosystémů - obhospodařování lesů diferencovat podle lesních typů, půdní úrodnost udržovat trvalou přítomností lesního porostu a ponecháváním biomasy v lese, cíleně podporovat přimíšené dřeviny v obhospodařovaném lese se zvláštním zřetelem ke zvláštním a vzácným dřevinám, introdukované dřeviny používat jen tehdy, jsou-li ekologicky vhodné a dají-li se začlenit do modelu lesního typu.

2. Ochranné funkce jsou integrální součástí správně fungujícího lesního ekosystému. Prvky

ochranné funkce nemohou být od přírodních funkcí při obhospodařování lesů odděleny.

3. PRO SILVA považuje trvalou funkční schopnost lesních ekosystémů (produkční funkce) za základ a předpoklad ekonomické trvalosti přírodě blízkého lesa. Rovnoměrně a optimálně plněná produkční funkce lesa je možná jen tehdy, když současně zůstává zachována ochranná funkce.



Se zřetelem na všeobecné zásady trvalosti jsou podstatnými prvky produkční funkce - udržení půdní úrodnosti, zajištění kontinuity lesních ekosystémů a produkce dřeva, udržení přirozených energetických a látkových koloběhů.

K tomu PRO SILVA doporu-

čuje jako prostředky - maximálně využívat prvotních procesů dynamiky lesa, hodnotovou produkci realizovat výběrem a pěstováním ve všech vývojových fázích, udržovat porostní zásoby na optimální výši, snažit se o rovnováhu mezi přírůstem a těžbou na co nejmenších plochách, snižovat produkční a výnosové riziko osamostatněním jednotlivých stromů a stromových skupin, zřeknout se holosečí a ostatních přetržitých těžebních forem, opustit pojem obmýti jako měřítko okamžiku sklizně stromů a porostu, dávat přednost péči o les před obnovou lesa, plynulou obnovu lesa zajišťovat jako integrální součást péče o les a samovolnou obnovu a vývoj lesa jednotlivou nebo skupinovou těžbou v dlouhých obnovených dobách, přednostně využívat šetrných těžebních metod, zajistit početní stavy zvěře odpovídající zachování biotopu a ekosystému.

4. Kulturní funkce - uznává se rostoucí význam lesa pro fyzické a psychické blaho lidí zvláště v hustě osídlených krajinách.

Následná odborná exkurze doprovázená zasvěceným výkladem Prof. Polena názorně dokumentovala snahy o přírodě blízké obhospodařování lesa, jehož základem je podrobné hospodářství a jeho diferenciaci podle lesních typů, jak se je pokoušejí uvést v život na Školním lesním podniku České zemědělské univerzity v Praze již 62 let.

Ing. Jan Řezáč



## Dubové hospodářství 2. lesního vegetačního stupně

V průběhu výstavy LES, LOV A SPORT 1996 v Plzni uspořádaly Lesy ČR 25. dubna doprovodnou exkurzi tématicky zaměřenou na ukázkový dubový hospodářství 2. LVS v objektu lesní správy Plasy, OI LČR Plzeň. Jako průvodci účastníky doprovázeli oblastní inspektor Ing. Miroslav Sloup, vedoucí lesní správy Ing. Jan Stich a revírník Jaroslav Horejš.

LS Plasy vznikla k 1. 9. 1992 transformací lesního závodu Plasy, který obhospodařoval přibližně 32 000 ha lesních porostů. K 1. 1. 1996 LS obhospodařuje necelých 22 000 ha, leží na okraji Plzeňské pánve a člení se na 11 revírů. Ukázkovým objektem byla genová základna dubu o výměře 580 ha, rozkládající se na revírech Čečiny (230 ha)

a Doubrava (350 ha) v nadmořské výšce 390 - 450 m.

Hlavní hospodářské úkoly lesní správy jsou těžba - 65 000 m<sup>3</sup>, probírky - 1 000 ha, z toho probírky do 40 let - 350 ha, prořezávky - 400 ha, roční zalesňování - 190 ha, z toho opakované zalesňování - 85 ha. Vysoké ztráty jsou způsobeny vlivem extrémních klimatických podmínek, především dešťového stínu Šumavy s průměrnou roční výší srážek do 500 mm.

Veškeré obhospodařování zdejších dubových porostů je

založeno na přirozené obnově, víceméně bez oplocení proti zvěři. Neuplatňuje se zde podrobné hospodářství, protože dub je silně světlomilná dřevina a pod mateřským porostem, ani proředeným, v zásadě neodrůstá. Přestože jsme viděli velmi husté přirozené zmlazení pod porostem, tyto nálety stagno-

